

Rozhodnutí inspektora o zákazu a jeho soudní přezkum

Publikováno: 15.9.2010

Typ: rozhodnutí soudů

Zdroj: Bezpečnost a hygiena práce 2010/9

JUDr. Petr Bukovjan

PRÁVNÍ VĚTA

Rozhodnutí inspektora o zákazu dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. j) bod 1 zákona o inspekci práce je rozhodnutím, které podléhá soudnímu přezkumu a nelze je podřadit pod kompetenční výluky. Není totiž rozhodnutím předběžné povahy a nenavazuje na ně žádné rozhodnutí, které by ve vztahu k němu mělo povahu rozhodnutí konečného. Takovým navazujícím rozhodnutím není ani rozhodnutí o správním deliktu, ani rozhodnutí o odstranění nedostatků, ani žádné jiné rozhodnutí. Odmítnutí soudního přezkumu napadeného správního rozhodnutí by v tomto případě znamenalo odepření spravedlnosti.

(rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.3.2010, sp. zn. 6 Ads 160/2009)

PŘEDMĚT SPORU

- charakter rozhodnutí inspektora oblastního inspektorátu práce o zákazu používání pracoviště a možnost jeho přezkumu v rámci správního soudnictví
- šíře tzv. kompetenční výluky ve vztahu k rozhodnutím předběžné povahy

PRÁVNÍ ÚPRAVA

- § 7 odst. 1 písm. j) bod 1 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů - právo inspektora oblastního inspektorátu práce vydat rozhodnutí o zákazu používání např. pracoviště, pokud je bezprostředně ohrožena bezpečnost zaměstnanců nebo dalších fyzických osob zdržujících se s vědomím kontrolované osoby v jejích prostorech, a právo nařídit, aby přítomné fyzické osoby ihned opustily příslušné prostory
- § 65 odst. 1 a § 70 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - co se rozumí rozhodnutím, které podléhá soudnímu přezkumu, a kompetenční výluky týkající se rozhodnutí předběžné povahy

ARGUMENTY KONTROLOVANÉ OSOBY

- rozhodnutí inspektora o zákazu **není rozhodnutím předběžné povahy**, a podléhá proto soudnímu přezkumu
- případné **řízení o správním deliktu** je ve vztahu k napadenému rozhodnutí **samostatným řízením**, s odlišným předmětem řízení
- znapadeného rozhodnutí **nelze zjistit konkrétní dobu, po kterou má daný zákaz trvat**, neboť termín „do doby odstranění závad“ v situaci, kdy závady nejsou konkretizovány, činí zákaz vyjádřený v rozhodnutí **de facto časově neomezeným**
- při výkladu šíře kompetenční výluky má být upřednostněn **výklad zužující** a v případě pochybností má být soudní přezkum rozhodnutí umožněn

ARGUMENTY OBLASTNÍHO INSPEKTORÁTU PRÁCE

- vydání zákazu inspektorem má nesporně **preventivní charakter a tedy i charakter předběžného opatření**; inspektor disponuje oprávněním vydat takový zákaz **kdykoliv v průběhu kontroly**, je-li bezprostředně ohrožena bezpečnost zaměstnanců nebo jiných fyzických osob zdržujících se s vědomím kontrolované osoby v jejích prostorech, nikoliv až na závěr provedené kontroly
- prostřednictvím vydání zákazu inspektor z moci úřední předběžně nařizuje nějaké opatření v situaci, kdy je třeba **zatímně upravit poměry kontrolované osoby**
- o předběžnosti rozhodnutí inspektora o zákazu svědčí také skutečnost, že zákonodárce připustil **opravné prostředky proti výsledku provedené kontroly** ve formě možnosti kontrolované osoby podat písemnou žádost o přezkoumání závěrečného protokolu (nikoliv však dílčího protokolu, který je jeho součástí), a dále i právo kontrolované osoby podat případné námitky proti výsledku přezkoumání protokolu

- předmětné rozhodnutí inspektora o zákazu nepodléhá soudnímu přezkumu, protože **je vydáváno na základě kontrolou zjištěných nedostatků a na stejném základě je zcela reálné zahájení správního řízení s kontrolovanou osobou pro některý ze správních deliktů na úseku bezpečnosti práce** dle § 30 odst. 1 zákona o inspekci práce; toto rozhodnutí o správním deliktu už soudnímu přezkumu nesporně podléhá
- zákaz **byl vydán na časově omezenou dobu**, neboť platil jen do doby odstranění závad, jenž byly důvodem k jeho vydání

Z ODŮVODNĚNÍ ROZHODNUTÍ SOUDU

- není pochyb o tom, že rozhodnutí inspektora o zákazu je rozhodnutím dle ustanovení § 65 odst. 1 soudního řádu správního, tedy **rozhodnutím, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti kontrolované osoby a kterým může být kontrolovaná osoba zkrácena na svých právech**
- aby na rozhodnutí dopadala kompetenční vyluka stanovená v § 70 písm. b) soudního řádu správního, **musejí být kumulativně splněny tři podmínky, a to podmínka časová, věcná a osobní**
- případné **rozhodnutí o správním deliktu nelze považovat ve vztahu k rozhodnutí o zákazu za konečné rozhodnutí**, a to především z toho důvodu, že tato dvě rozhodnutí postrádají věcnou souvislost; zatímco jedno rozhodnutí něco zakazuje, druhé rozhodnutí vyslovuje vinu za spáchání správního deliktu, případně ukládá peněžitý trest, **neřeší však již, co se stane se zákazem vysloveným prvním rozhodnutím** a tedy nastanou situaci, kdy nemohou pokračovat práce u kontrolované osoby, nijak časově neohraničuje ani neukončuje
- za konečné rozhodnutí ve věci není možné považovat **ani rozhodnutí o opatření k odstranění nedostatků**, a to především z hlediska časového; předběžnost rozhodnutí nelze vztáhnout pouze k tomu, že jeho platnost je omezena na určitý časový úsek, v tomto případě do doby odstranění závad, nýbrž **předběžnost rozhodnutí musí být vždy vztažena k tomu, že po jeho vydání bude jistě následovat vydání rozhodnutí konečného, na něž má osoba právní nárok**
- rozhodnutí o odstranění nedostatků přitom nutně nenavazuje na rozhodnutí o zákazu; obě rozhodnutí **jsou tzv. nápravnými prostředky dozoru, jež mohou být v průběhu provádění kontroly kontrolním orgánem vydány, nutně však vydány být nemusejí, a nemusejí proto také na sebe navazovat**; není rovněž důvodu, proč by jedno z takových rozhodnutí (rozhodnutí o odstranění nedostatků) mělo být soudně přezkoumatelné a druhé (rozhodnutí o zákazu) nikoliv
- ze samotného rozhodnutí vyplývá, že **je omezeno „do doby odstranění závad“, nikoliv do doby vydání konečného rozhodnutí ve věci**; pokud by kontrolovaná osoba namísto vedení řízení před soudem odstranila vady namítané v rozhodnutí o zákazu, mohla by v této době již své pracoviště znovu užívat, jelikož **odstraněním vad by způsobila zánik předmětného rozhodnutí**
- i z hlediska praxe provádění kontrol oblastním inspektorátem práce je zřejmé, že **rozhodnutí o zákazu nelze považovat za rozhodnutí předběžné povahy, které by spadalo pod kompetenční vyluku, a podléhá tedy přezkumu v rámci správního soudnictví**

ASPI Wolters Kluwer

© 2015 Wolters Kluwer, a. s. U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3, tel.: 246 040 400, fax: 246 040 401
 e-mail: obchod@wolterskluwer.cz , web: www.wolterskluwer.cz
 Prohlášení o ochraně osobních údajů | Všeobecné obchodní podmínky